

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Prostovoljna disciplina

Filozofija discipline razodeva značilne, poučne črte. Ne moremo mimo njene realnosti, ako jo hočemo vrednotiti ter ocenjevati. Govorimo o discipliniranih poedincih, discipliniranih narodih. Važna pri vrednotenju moralne vrednosti discipline je nje analiza. Disciplina je lahko dvojna: Prostovoljna ali neprostovoljna. Moralna veličina pripada le prostovoljni disciplini.

V sodobju lahko motrimo razne pokrete, ki slonijo na disciplini. Najplemenitejši, najeklatantnejši, najvernejši nosilec prostovoljne discipline je Sokolstvo. Med najsijajnejšimi manifestacijami prostovoljne, sokolske discipline je sedanji impozantni X. veselekolski zlet v Pragi. Tej misli je dal poseben poudarek te dni, ko doživlja slovanstvo v Pragi tako silne triumfe, član praške vlade minister inž. Nečas, ko je spregovoril na naslov češkoslovaških rojakov, ki so prispeili v zlato Prago iz raznih predelov inozemstva.

»Sokolski dnevi«, tako je izvajal inž. Nečas, »predstavljajo svetlo manifestacijo prostovoljne discipline. Praga je za vas, ki je niste videli že dolgo vrsto let, po 20 letih obstanka češkoslovaške republike kakor velika delavnica razstava v samostojni državi. Obisk mest in province bo lahko utrdil prepričanje, da so bile vesti, ki jih je širila sovražna propaganda o Češkoslovaški, povsem tendenčne, neresnične. Prišli ste v svojo domovino v dobi, ko zbujajo češkoslovaška pozornost in zanimanje vsega sveta. V Evropi besni borba za demokracijo in naša zemlja je v tej borbi najbolj eksponirana. Borimo se za demokracijo, svobodo, za ohranitev državljanov, ki so v človeških pravicah ne samo za nas, marveč za vso Evropo. Naša zunanja politika, ki sta jo utemeljila prezident Osvoboditelj T. G. Masaryk in sedanji prezident republike dr. Beneš, je raztegnila češkoslovaško vprašanje do stopnje evropskega vprašanja. Le tako je mogoče razumeti, da je zbudila zanimanje Evrope in vsega sveta za naše samostojno državno življenje. Do slednjega moža pripadamo češkoslovaški vojski, ki ji bomo dali ter žrtvovali vse, ne samo da branimo češkoslovaško svobodo in samostojnost, ampak da čuvamo tudi mir in demokracijo v vsem svetu. Vsi ste poklicani, da posredujete v inozemstvu pravilne, točne informacije o češkoslovaški državi. Vsak peti Čehoslovak se nahaja izven meja češkoslov. republike. Vedno ste delali čast češkoslovaškemu imenu. Radi tega zaupamo tudi v bodočnosti na vas, saj so bili Čehoslovaki v inozemstvu vedno konstruktiven, lojalni element za svojo novo domovino.«

Predsednik parlamenta Jan Malý-Petr pa je zaključil svoje tople pozdravne besede delegatom inozemskih Čehoslovakov s sledečo pomembno mislijo, ki ji moramo iz srca pritrditi: »Z razum željo, da bi vi vsi uživali v svoji domovini slične pravice in svoboščine, katerih so deležni vsi prebivalci češkoslovaške republike.«

Marsičesa bi ne mogli razumeti pri bratih Čehih brez upoštevanja gonilne sile prostovoljne discipline. Prostovoljna disciplina je oni element, ona notranja sila, ki ne daje poleta in zanosa le sokolstvu, ampak ki jo zasledimo pri vsem češkoslovaškem narodu, ki zre s tolikim ponosom, samozavestjo, hladnokrvnostjo in samoobvladovanjem iz sedanjosti v lepšo, veselejšo, sončnejšo bodočnost.

Poostreno obsedeno stanje v Palestini

NOVI KRVAVI SPOPADI V JERUZALEMU, HAIFI IN TELAVIVU. — 62 UBITIH, 50 RANJENIH.

JERUZALEM, 7. julija. Včeraj so nastali v Jeruzalemu, Haifi in Telavivu največji spopadi v Palestini od leta 1936. V Haifi je poglaval še neizsledeni storilec bombo v množico, ki je bila zbrana pred neko kavarno. Eksplozija je zahtevala življenje 20 oseb. Bomba je povzročila veliko paniko v vsem mestu. Ko je pribrzela angleška policija s svojimi napadalnimi avtomobili, so nastali med policijo in množico spopadi. Policija je morala rabiti orožje ter je bilo ustreljenih 18 Arabcev in 2 Žida. 50 oseb je bilo deloma težko, deloma lažje ranjenih. Cestni nemiri so trajali še več ur po teh drama-

tičnih spopadih. Mir in red je bilo mogoče upostaviti šele po prihodu vojske. Po 10. uri ni smel nihče več zapustiti hiše. Policija in vojaštvo sta dobila nalog, da ustrelijo vsakogar, ki bi se po tem času pojavil na ulicah. Vrhovni palestinski komisar je odredil poostreno obsedeno stanje. Slični težki incidenti so se pripetili tudi v Telavivu, kjer je bilo v borbi med policijo, Arabci ter Židi ubitih oseb. V Jeruzalemu so nastali težki cestni spopadi, pri katerih so izgubili življenje 4 Židje ter 7 Arabcev. Ti spopadi so bili najtežji v zadnjem času.

Znižanje cene bencinu in drugim pogonskim sredstvom

BEOGRAD, 7. julija. Finančni minister Dušan Leticja je sporočil preko Avale, da bo vlada poenostavila cene za bencin, nafto in druga pogonska sredstva. Ob tej priliki se bo cena bencinu primerno znižala. Posamezna pogonska sredstva se bo do oddajala ter prodajala konzumentom v Jugoslaviji po točno določenih enotnih cenah. Uvozninska carina za pogonska sred-

stva iz inozemstva se bo znižala od 3 na 1.50 din pri kg. Finančni minister je nadalje napovedal novo maksimiranje držav nih, banovinskih ter občinskih davščin, ki se tičejo uporabe pogonskih sredstev. Kraljevska vlada hoče s povenitvijo pogonskih sredstev pospešiti motorizacijo v državi ter podpreti tujski promet.

V Londonu, Marseju, Hamburgu in Genovi taborišča za španske prostovoljce

LONDON, 7. julija. V kompleksu vprašanj, ki so v zvezi z umikom prostovoljcev iz Španije, obravnavajo sedaj v odboru za nevmešavanje problem, kam spraviti dotične prostovoljce, ki se še ne morejo vrniti v svoje države. Kot mesta, kjer naj bi se zgradila taborišča za te prostovoljce, se navajajo London, Marseille, Hamburg in Genova. Republikanski prostovoljci naj bi se spravili v London in Marseille, na strani generala Franca vojskujoči se prostovoljci pa v Hamburg in Genevo.

Mikadova poslanica ob prvi obletnici vojnih sovražnosti s Kitajci

TOKIO, 7. julija. Ob priliki prve obletnice izbruha vojnih sovražnosti med Kitajsko in Japonsko je naslovil mikado Hirohito na japonski narod posebno poslanico, v kateri poziva japonski narod, da vztraja v borbi. Mikado pravi v svoji poslanici, da ne more biti na Daljnem vzhodu miru, dokler niso odstranjene razne pomanjkljivosti in predsodki. Japonska

si želi sodelovanja s Kitajsko v zavesti, da je mogoče le na ta način zasigurati mir, vendar pa je vsako sodelovanje pod sedanjim režimom maršala Čangkajška nemogoče. Poslanica vsebuje apel na japonski narod, da prenaša še večje žrtve s stoično mirnostjo, da podpre na ta način vlado v njenem prizadevanju, da si pribori zmago.

Špansko zlato ostane v tresorih Francoske banke

PARIZ, 7. julija. Havas poroča: Glede 40 ton zlata, ki pripadajo španski Narodni banki, in ki so bile deponirane v tresorjih Francoske banke, je pariško sodišče proglasilo odločitev, da ostane to zlato še nadalje v tresorih Francoske banke. Vladi v Burgosu in Barceloni zatrjuje vsaka

zase, da sta pravi lastnik tega zlata. Ob priliki prve razprave se je sodišče proglasilo kot nepristojno. Tako je prišla vsa zadeva pred pariško sodišče, ki je odločilo, da ostane to zlato še nadalje v depozitu.

Britanska in francoska pomorska baza na Minorci

RIM, 7. julija. Tukajšnji listi poročajo, da bo barcelonska vlada odstopila Veliki Britaniji in Franciji v uporabo pomorsko bazo na otoku Minorci.

Tudi Dimitrov v Stalinovi nemilosti?

LONDON, 7. julija. »Ewening Standart« potrjuje vest, da je šef kominterne Dimitrov padel v nemilost. Skupno z njim je bil aretiran tudi znani komunist Popov.

Oba sta obdolžena, da sta pripravljala zaroto proti Stalinu. Drugi listi omenjene vesti ne potrjujejo.

Pabecki

Počrčkovalci

Prejeli smo: Zadnje čase nekateri otročaji — drugega imena ne zaslužijo — rišejo, režejo in mažejo ... križe. Še v straniščih jih pogosto najdemo. Slabo čast izkazujejo svojemu simbolu! Takim počrčkovalcem pravimo: Če si tujec, ne zlorablaj nespodobno našega gostoljubja, če si pa domačin, ne pozabi, da ima vsaka država, torej tudi naša obrambne SS proti atki zlonamerni propagandi. Sicer pa ni treba posebne brihtnosti, da se ta znak s par pomožnimi črtami spremeni v karikaturu.....

Prepozno

»Del. pol.« poroča v št. 62: »Prepozno so prišli. Nedavno je pivovarna »Union« prodala mariborskemu Sokolu svojo koncertno dvorano s pripadajočim dvoriščem, a ostale prostore s stavbo »Posojilnici v Mariboru. Kupci so sklenili kupčijo zelo ugodno. Takoj drugi dan po sklenjeni kupčiji pa so prihiteli gledat prostore in dvorano tudi gospodje iz katoliškega tabora, ki bi tudi radi imeli to edino večjo mariborsko dvorano, pa so v svoje veliko presenečenje zvedeli, da so prišli prepozno.«

»Totalitarna« občinska politika

»Nova doba« poroča v št. 26 pod dopisi iz Šmartna ob Paki: »Pred dvema letoma smo imeli občinske volitve, za katere je bila vložena samo ena lista, seveda klerikalna. Nismo pa mogli razumeti, zakaj so bili toliko nekdanih odličnih klerikalnih politikov črtali z liste. To smo si lahko razložili takoj, ko je nova uprava začela posloovati. Zaradi uvedbe »totalitarne« občinske uprave je bilo namreč potrebno črtati vse one, ki so bili toliko demokratični in energični, da so si dovolili županove predloge in zahteve kritizirati ali celo odkloniti. Poseben znak »totalitarnosti« je tudi to, da je kljub nezmanjšani postavki za osebne izdatke v proračunu ostalo mesto župana in tajnika takorekoč združeno v eni osebi. To je trajalo ves čas, dokler se ni JRZ postavila javno na stališče — jugoslovenstva. Končno so gospodje uvideli, da je treba razpisati mesto pragmatičnega tajnika. To se je zgodilo v preteklem letu. Za to mesto se je potegoval samo en kandidat, ki je izpolnil vse zahtevane pogoje. Toda uprava bi ne bila dosledna, če bi ne bila gladko odklonila prošilca in postavila namesto njega — županovega sina. Tako imamo sedaj tajnika, ki ni ugodil zadevnim predpisom ter je n. pr. mladoten, še ni odslužil kaderskega roka itd. Tako se sedaj bojimo, da ne bi morali odpustiti tudi občinskega sluga in ga nadomestiti z drugim sinom, ki se bo v kratkem vrnil od vojakov.«

Bürckel o Schuschniggu

»Del. pol.« poroča v št. 62: »Državni komisar Bürckel je povabil k sebi zastopnike tujega časopisja, da bi jih informiral, kako on gleda na položaj v Avstriji. Tudi jim je odgovoril na nekatera vprašanja. Na vprašanje, zakaj ne izpusti Schuschnigga, ker je vendar popolnoma nenevaren, je odgovoril, da gre za vprašanje pravičnosti, da se ima Schuschnigg zahvaliti za življenje samo Hitlerjevi milosti, da pa upa, da bo odgovarjal pred sodiščem kot navaden pustolovec, kar je vsak, kdor je delal proti anšlusu. Na nadaljnje vprašanje je Bürckel zanikal, da bi se bil Schuschnigg oženil. Nekdo iz njegovega spremstva je pri tem pripom-

Slovanska obzacija

Zmagovit, triumfalen zaključek X. vse-sokolskega zleta

Nepopisni prizori navdušenja, zanosa in priznanja

Praga, 7. julija.

Zmagovit, triumfalen je bil zaključek jubilejnega vsesokolskega zleta. To, kar je te dni doživljala, zlata, slovanska Praga, predstavlja najslavnejši, največji triumf v zgodovini sokolstva. 120.000 Sokolov ter Sokolic in inozemskih telovadcev je ponosno, strumno, samozavestno korakalo v imponantni povorki. Skoro milijon ljudi je v neprekinjenem, nepreglednem špalirju ter prekipeljavem navdušenju pozdravljalo nepregledne sokolske legije. Bil je to pravcati orkan zanosa, zadovoljstva, priznanja, ki je zadušil vse drugo, kar bi sicer lahko še prišlo do veljave. Jugoslovanski Sokoli so korakali po župah. Pražane je silno navdušila lepota ter slikovitost naših narodnih noš, ki so se uvrstile v sprevod. 20 minut je korakalo okoli 6000 jugoslovanskih Sokolov in Sokolic v tej krasni povorki. V sprevodu je bilo okoli 1500 sokolskih zastav, okrog 200 godb ter nad 800 jezdecov. Sprevod je krenil skozi središče lepe Prage mimo staroslavne mestne hiše, kjer je bil defile, mimo častne tribune, kjer so se zbrali odličniki, s prezidentom republike dr. Beneš na čelu, ves diplomatski zbor, sredi katerega je bilo opaziti tudi papeževga nuncija. Nepopisni so bili prizori veličastja moči, samozvesti in ponosa. Ko je na čelu jugoslovanskega Sokolstva korakalo starešinstvo SKJ s prvim podstarešino br. Ganglom na čelu, je prezident dr. Beneš stopil s tribune, šel jugoslovanski povorki nasproti in pristrčno stisnil roke br. Ganglu. Ta

DR. MIROSLAV TYRŠ.

prizor je napravil globok vtis, v naslednjem trenutku je bil prezident dr. Beneš ves zasut z rožami in cvetjem.

Kakor je bil včeraj dopoldanski manifestacijski sprevod sokolskih legij po Pragi triumfalen in imponanten, tako je bil mogočen tudi včerajšnji popoldanski javni nastop vojaštva Male antante, s katerim je bil zaključen veličastni vsesokolski zlet. Preko pol milijona ljudi je prisostvovalo temu nastopu ter v nepopisnem navdušenju dajala priznanja nastop. češkoslovanskim, jugoslovanskim in romunskim vojaškim oddelkom. Najprej so nastopili češkoslovanski motorizirani oddelki, zatem je bila vojaška telovadba, sledil je nastop romunske vojske in končno jugoslovanske vojske, ob katere pojavu je pretresel ozračje silovit orkan vzkliranja in ploskanja. Drugi del sporeda je izpolnila češkoslovanska vojska. Nad stadionom se je pojavilo 140 vojnih letal v krasnem letu. 3000 moških praške posadke je strumno izvajalo učinkovite proste vaje.

Tako je Praga doživela včeraj višek triumfalnega zleta vsega slovanskega sokolstva. Kdor je bil te dni priča teh nastopov, ne bo nikdar pozabil na njih lepoto in veličast. Mirno, disciplinirano je sledil razhod Sokolstva. Vso noč so vlaki zapuščali ponosno prestolnico češkoslovanske republike. Danes popoldne se odpelje tudi 11 posebnih jugoslovanskih vlakov.

Mariborski Sokoli se vrnejo v Maribor jutri, v petek ob 13. uri. Sokolski in nacionalni Maribor daj priznanja našim Sokolom s polnoštevilno udeležbo ob njihovem jutrišnjem povratku.

Podprimo nabiralno akcijo za gradnjo doma matičnega Sokola

Nj. Vel. kraljica Marija na Bledu

Včeraj je dopotovala na Bled s svojim spremstvom Nj. V. kraljica Marija. V Kranju sta pričakala kraljico Marijo knez namestnik Pavle in kneginja Olga. Na Bledu pa jo je sprejel Nj. Vel. kralj Peter II. v spremstvu ministra dvora Antića in dežurnega pribočnika generala Dekaneve.

Gospodarske beležke

43 milijonov din posojila je Suzorjevo ravnateljstvo odobrilo dravski banovini in sicer za dobo 25 let po 6%. Banska uprava v Ljubljani namerava s sredstvi tega posojila zgraditi odnosno preurediti in povečati bolnišnice v Mariboru, Celju, Murški Soboti, Brežicah, Novem mestu, Slovenjgradu, Ptuj, Radgoni in Vojniku. Suzor je odobril tudi drugim banknim upravam in občinam posojilo in sicer v skupnem znesku 104.400.000 din.

Klirinški račun z Nemčijo kaže v zadnji četrtini junija po prejšnjem stalnem nazadovanju zopet občutnejše povečanje in sicer kar za okrog 21 milijonov din. To povečanje je očitno v zvezi z vključitvijo plačilnega rometa z Avstrijo v

nemško-jugoslovanski kliring. V smislu izkaza Narodne banke z dne 30. junija t. l. pa je razvidno, da se je saldo naših klirinških terjatev v Italiji v juniju ponovno zmanjšal za 4,8 milijona din in znašajo sedaj naše klirinške terjatve v Italiji še okrog 145 milijonov din.

7.189.138 kg morskih rib v vrednosti 6½ milj. din se nalovili naši ribiči v letu 1937, to je skoro za milijon kg več kakor v letu 1936. V morskem ribarstvu je bilo zaposlenih 20.478 oseb, skupna vrednost uporabljenih ladij je znašala 26,5 milijona din, vrednost orodja pa 35,6 milijona din.

Premije za izvoz v neklirinške države. Finančni minister je odobril Narodni banki, da lahko odkupuje od izvoznikov devize po posebnih višjih tečajih. Premije po Narodna banka plačevala iz sredstev, ki jih bo dobila od razlike pri prodaji deviz uvoznikom kave po specialnem višjem tečaju, ki je določen za angleški funt na 262 din (nasproti normalnemu tečaju 238 din).

Iz trgovinskega registra. V trgovinski register sta se vpisali tvrdki »Jugospedit, družba z. o. z. Maribor, ter speditersko podjetje Franc Miklavčič, Maribor.

Dobri izgledi za novo žitno letino. V

beograjskih polslužbenih krogih cenijo, da bo letošnja produkcija pšenice dosegla 250.000 vagonov ter da bo mogoče izvoziti 40 do 45.000 vagonov. Producenti računajo, da bo produkcija v državi znašala povprečno na oral okrog 8 stotov. Tudi poročilo glede razvoja nove kruze so ugodna, zlasti zadnji dež je bil zelo koristen. Računajo, da še obstoječi izvozni višek koruze znaša 10 do 15.000 vagonov. Za to koruzo se bosta interesirali Nemčija in Češkoslovaška.

Jugoslovansko gospodarstvo je popolnoma sanirano, tako pravi italijanski list »Regime Fascista«. V članku navaja omenjeni list, da bo znašal narodni dohodek to leto 44 milijard dinarjev, napram 42 milijardam v letu 1937.

Ustanovitev jugoslov. zavoda za sadjarstvo. V Beogradu je bila v prostorih Prizada konferenca zastopnikov kmetijskega ministrstva. Prizada in nekaterih sadjarskih strokovnjakov, ki naj bi pripravili gradivo za široko konferenco o pospeševanju sadjarstva. Ta konferenca pa bi bila šele v avgustu. Na tej konferenci so zlasti razpravljali o desetletnem načrtu za dvig našega sadjarstva.

Nove kovance bo naša država pričela kovati in so vse predpriprave že končane. Najprej bodo pričeli kovati kodvance po 10 din, ki bodo iz čistega nikla. Po določilih zakona o kovanem denarju bodo kovali 20 milijonov komadov v skupni vrednosti 200 milijonov din. Potrebna količina nikla se bo uvozila iz inozemstva. Za drobiž po 2, 1, 0,50, 0,25 in 0,10 din, ki bodo iz aluminijanskega bronca, ima država dovolj potrebnega materiala doma. Srebrni kovanci po 20 in 50 din bodo skovani iz legure, ki bo vsebovala 75% srebra in 25% bakra.

Iz Pesniške doline

Sv. Marjeta ob Pesnici. Tu je umrla po dolgotrajnem in mukepolnem bolehanju komaj 27 let stara posestnica Klara Krantič, žena tuk. uglednega posestnika Fr. Krantiča. Vsi občani so iskreno sočustvovali s težko prizadetim pokojničnim soprogom, s 7 letnim sinčkom edincem in z ostalimi sorodniki ter so se v velikem številu udeležili njenega pogreba 25. junija t. l. Ganljiv poslovilni govor je spregovoril g. A. Tuman.

Slavenijegociške novice

Rdeči petelin! V zgodnjih jutranjih urah je izbruhnil požar na posestvu Bašar Leopolda, posestnika v Andrečih. Zgorelo mu je do tal gospodarsko poslopje in stanovanjska hiša. Zgorelo je 10.000 kg sena, gospodarsko orodje, mlatilni stroji in plugi. Škoda znaša okoli 45.000 Din. Ogenj je povzročil 13 letni hlapček Jurandič Slavko, ko je hotel z gorečim šopom slame uničiti roj os, ki so se vgnezdile na gospodarsko poslopje. Pri tem je tako neprevidno ravnal, da se je vnelo bližnje listje in se je ogenj na mah razširil na ostale objekte.

K sreskemu sodišču pri Sv. Lenartu v Slov. gor. sta bila na novo postavljena, kot zvančičnika Sprogar Eduard in Brezec Otilija, oba iz Maribora. K pošti Sv. Lenart v Slov. gor. je postavljen za zvančičnika Teljin Karl iz Kranja.

Plujske novice

Na ponedeljkovi občinski seji je župan dr. Remec prečital odlok banske uprave o novih imenovanjih mestnih svetnikov, o čemer smo že poročali. Župan je zatem prečital pismo ostavko obeh nemških svetnikov, nato pa je poročal o znanem incidentu od 20. aprila t. l., ko so na prostijskem stolpu neki dobro znani nemški mladeniči razobesili zastavo s kljukastim križem. Župan je nadalje poročal, da je finančno ministrstvo potrdilo proračun za 1938-39, s katerim so dovoljene 50% občinske doklade.

Iz Gornje Radgone

Obmejni promet med Gornjo Radgono in sosednjim mestom Radgona ter Gor. Cmurcem in sosednim Mureckom pada rad: zadnjih sprememb od dneva v dan. Na naši strani so zlasti prizadeti mali obrtniki, branjarji, gostilničarji in mesarji.

Profesorska.

Profesor Klofutar pride domov in vpraša, kaj bo za kosilo. Žena odgovori: »Leča«. Profesor pa: »Kakšna, konveksna ali konkavna?»

V šoli.

Učitelj: »Tonček! Kateri črni ži?« Tonček: »Zima, gospod učitelj.«

nil, da je tudi nadškofijski ordinarjat mnenja, da se Schuschnigg ni veljavno poročil. Bärkel je nadalje izjavil, da bi Schuschnigg kot dober katoličan ne smel živeti v konkubinatu in da mu je on, Bärkel, ravno iz pravega katoliškega prepričanja odvzel prijateljico stran. Na vprašanje, ali smejo Schuschnigg prijatelji obiskati, je Bärkel odgovoril, da je to sploh nemogoče, ker Schuschnigg nima niti enega prijatelja več.

Ruški dogodki

»Del. pol.« poroča v št. 61: »Hitlerjanska propaganda. V sredo, dne 29. junija t. l. se je vršil pri nas pogreb, katerega so hoteli nekateri na vsak način izrabiti za hitlerjansko propagando. Pokopali so kuharico nemškega generalnega konzula v Beogradu. — G. konzul in uslužbenec konzulata so poslali dva venca z rdečimi trakovi in velikimi kljukastimi križi. Ker je bila pokojnica naša državljanka in venci niso bili poklonjeni v imenu nemške države, temveč jih je poklonil generalni konzul osebno, je smatralo naše prebivalstvo to za hitlerjansko propagando. Da se na pokopališču pre-

prečijo morebitni incidenti, je obiskala deputacija delavstva, kateri so se pridružili tudi zastopniki Sokola, sorodnike pokojnice in jih prosila, da odstranijo iz vencev trake s kljukastimi križi. Sorodniki so razumeli umestnost predloga, le žena trgovca P., ki se sicer smatra za narodnjaka, se je odločno protivila odstraniti trakov. Iz pietete do pokojnice in da se izogne prepričanju, se je deputacija zadovoljila s tem, da so se trakovi z iglami pripeli tako, da se ni opazilo kljukastih križev. Na pokopališču pa je trgovski pomočnik, ki je uslužben pri trgovcu P., baje po naročilu omenjene trgovke, odpel trakove tako, da se je lahko od daleč videlo kljukaste križe. Delavstvo je nato skupno s Sokolom interveniralo pri žandarmeriji, kljub temu trakov niso odstranili, temveč so jih samo zakrili za vence. Seveda to ni bilo nekomu všeč, ker so bili kmalu nato traki spet razgrnjeni. Delavstvo si bo zdržanje oboževalcev kljukastega križa dobro zapomnilo. Čeprav se delavstvu rado podtikava, da je protidržavni element, ne bo trpelo, da se v nevarnih krutih vršitja propaganda.«

Mariborske in okoliške novice

Spre mimo Sokole!

Nacionalni in sokolski Maribor pripravljajo iz Prage vračajočim se Sokolom veličasten sprejem! Mariborska sokolska župa poziva vse sokolske pripadnike ter nacionalno in sokolstvu naklonjeno občinstvo, da se v čim večjem številu udeleži sprejema naših Sokolov, ki se vračajo iz zlate Prage in ki prispejo v Maribor v petek, 8. t. m. ob 13. uri. Dolžnost nas vseh je, da sprejemmo vračajoče se Sokole z isto toplino in navdušenjem kakor smo jih pozdravili, ko so odhajali. Ves nacionalni Maribor naj se tega dne zgrne na glavni kolodvor, da ponovno izpričamo, da je Maribor sokolski! Zdravo!

Kres slovanskima blagovestnikoma — plamen v naših srcih!

Kakor drugod širom naše domovine, tako smo tudi Mariborčani in okoličani z mogočnim kresom pri Sv. Urbanu izpovedali svojo hvaležnost solunskima bratoma sv. Cirilu in Metodu. Kresovanje, ki ga na tem prijaznem razglednem hribu vsako leto prireja Družba sv. Cirila in Metoda, ima že tradicionalen sloves in zbere ob teh prilikah okrog ognja mnogo vnetih kresovalcev.

Tako smo se našli tudi letos. Domačini iz okolice Sv. Urbana so navozili goriva in so se v mraku zbrali okoli grmade. Prišli so Kamničani, prihitelo pa je tudi prav lepo število Mariborčanov, ki so se v večernem hladu povzpeli do vrha. Z velikim veseljem hočemo povedati, da je bila med udeleženci častno zastopana posebnost naša zavedna, borbena mladina, ki je dala vsemu poteku mnogo udarnosti, živahnosti in svežine. Družbo sv. Cirila in Metoda je zastopal g. Tomažič in predsednik kamniške podružnice CMD mariborski Klub koroških Slovencev g. Brandner in Kuster, mariborsko podružnico Branibora Avsenak z odborniki.

Zagorel je kres, oglasila se je svečana hvalnica sv. Cirilu in Metodu, sledile so naše budice in narodne pesmi, izborni harmonikar tov. Loboda je vneto sodeloval in nas družil v kolo. Navduševalno je spregovoril g. Brandner o pomenu Cirila in Metoda in o potrebi narodnoobrambnega dela sploh, g. Tomažič o dvigu narodne zavesti, nato pa je sledil ognjevit govor zastopnika mladega rodu, ki je pozval mladino k novemu delu. Ko je kres dogorel, smo se pri Joštu v nepriljubljeni domačnosti in tovariško prijetnem pogovoru z okoličani med veselimi petjem in ob zvokih poskočne harmonike pozabavali, potem pa smo se poslovili z obljubo, da nas bo prihodnje leto prišlo še več. Z živahno pesmijo se je navdušena četa vrnila domov, s seboj pa je ponesla od kresovanja lepe vtise in svetel klamen v svojih srcih.

Vsem, ki so k lepemu uspehu kakorkoli pripomogli, naj bo v najlepše plačilo zavest, da so s tem koristili plemeniti naši skupni narodni stvari!

Konec zaslišanja na orožniškem poveljstvu

Improvizirani zapor pri poveljstvu mariborske orožniške čete so se danes dopoldne zopet spraznili. Kakor znano, so v njih imeli zaprte aretirance, ki so jih orožniki polovili v zvezi z razbojniškimi ter tatinskimi pohodi Pintaričeve tolpe. Kakor smo že poročali, so Pintariča že včeraj oddali v zapore mariborskega okrožnega sodišča, dočim so ostale osumljence šele danes dopoldne spravili v jetnišnico.

Včeraj popoldne so orožniki izvršili hišno preiskavo pri Martinu Maglici v Skokah na Dravskem polju ter so ob tej priliki našli med drugim tudi v vrtu zakopa ne posamezne dele dvokoles. Deli se sedaj nahajajo na poveljstvu mariborske orožniške čete v Krekovi ulici, kjer si jih prizadeti lahko ogledajo.

Poveljnik mariborske orožniške čete g. kapetan Mavrič je naprosil novinarje, naj potem tiska izrečemo zahvalo vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da so se zločinski pohodi Pintaričeve razbojniške tolpe popolnoma pojasnili. Zlasti

se poveljstvo zahvaljuje vrlim Ptujsko-gorčanom, ki so ujeli razbojnika Pintariča. Obenem naproša poveljstvo mariborske orožniške čete javnost, naj sodeluje pri zasledovanju Pintaričevega pajdaša Josipa Kodra ter naj morebitni njegov pojav takoj javi najbližji orožniški postaji. Kdor bi pa Kodra skril ali mu dal potuho, bo najstrožje kaznovan.

Dunajska vremenska napoved predvideva za jutri v petek 8. t. m. sledeče vreme: Visoka oblačnost, ponovni vdor zapadnih vetrov.

Smrtna kosa. V splošni bolnišnici je preminil strojevodja državnih železnic Avg. Žoher, star 48 let. Žalujemo preostalim naše toplo sočutje.

Mestno poglavarstvo v Mariboru voj. oddelek razglašča, da se bo vršila letošnja naknadna zaprisega onih vojnih obveznikov, ki iz kateregakoli vzroka še niso bili zapriseženi na dan 23. julija 1938 ob 10.30 v Gambrovi dvorani, Gregorčičeva ul. 29.

Ana'eške, češke šofe

za damo in gospoda nudi

ŠRAJ JOSIP, Maribor

20letnico mature so praznovali te dni abiturijenti tuk. klasične gimnazije, o čemer smo že včeraj poročali. Od nekdanjih vzgojiteljev so se udeležili sestanka ravnatelj dr. Tominec ter prof. dr. Dolar in prof. dr. Mühlbacher. Od tedanjih abiturijentov so bili navzoči sanit. major dr. Koprivnik, obč. tajnik I. Peče, ravnatelj J. Stabej, šol. upravitelj Fr. Čiček, žel. višji kontrolor I. Vauda, primarij dr. S. Lufman, zasebni uradnik R. Weiss, pisar. ravnatelj O. Kurzmann, žel. višji kontrolor E. Ježmar, prof. dr. Helena Stupar-Tominškova, žel. višji kontrolor A. Tikvič, vsi iz Maribora, nadalje sanit. referent dr. F. Breznik, zdravnik dr. E. Miglič, sreski sodnik Fr. Verlič, magistr. uradnik Franc Bednik, vsi iz Celja, nadalje žel. višji kontrolor Franc Vovčko in carin. uradnik Franc Kervina iz Ljubljane, šol. upravitelj L. Stumpf od Sv. Antona, primarij dr. Ramšak iz Črne, žel. višji kontrolor F. Erker iz Dravograda, žel. uradnik J. Satler iz Štor, prof. I. Vimpolšek iz Banjaluke, sodni starešina F. Stefancioza iz Rogatec, zasebni uradnik Fr. Jazbinšek iz Meže, župnik A. Radanovič iz Zreč, žel. višji kontrolor Fr. Šedivy iz Beograda, iz Avstrije pa prof. dr. Leskosehek, trgovec O. Engelhardt in prezid. tajnik trg. sodišča dr. Gustav Keitl, vsi iz Gradca.

Dr. RUDOLF LOVREC

ne ordinira do 26. julija.

S Putnikom v Gradec z modernim avtomobilom v četrtek, dne 14. julija za le Din 100.—. Takojšnje prijave pri Putniku Maribor - Celje - Ptuj.

Danes 7. julija zvečer od pol 9. do 10. ure promenadni koncert v mestnem parku Svira vojaška godba pod vodstvom tambovskega majorja g. Dragutina Nevsina.

Le še jutri v petek je čas za krasne izlete Putnika z modernimi avtomobili v nedeljo, dne 10. julija 1938: Rogaška Slatina Din 50.—, Celovec (Vrbsko jezero) din 120.—. Informacije in prijave pri Putniku Maribor-Celje-Ptuj.

Prijave za VII. Mariborski teden. Vsi razstavljalci, trgovci in prodajalci, ki se nameravajo udeležiti letošnjega VII. Mariborskega tedna v času od 6. do 15. avg. se naprošajo, da vložijo svoje prijave najkasneje do 10. julija 1938 na naslov »Mariborski teden«, Maribor, Trg svobode — Grad. Istotam dobijo interese vse podrobnejše informacije in navodila vsak dan med 15. in 18. uro popoldne. Poznejše prijave za udeležbo na VII. Mariborskem tednu se ne bodo mogle vpoštevati.

Avtobusni promet na progi Maribor - Ruše se ukine s 15. julijem t. l., na kar se opozarja potujoče občinstvo.

Sezonska avtobusna proga Maribor Št. III se začasno ukine s 15. julijem t. l. tako, da avtobus dne 15. t. m. več ne vozi.

Razveseljiva vest za gostilničarje. Kakor izvemo iz zanesljivega vira, se je po dolgotrajnih posvetovanjih in resolucijah posrečilo organiziranim gostilničarjem, da

dosežejo pavšalacijo trošarine in sicer v takem obsegu, da se bo oprostila vsake kontrole točilna klet, če se bo lastnik z banskopravno pavšaliral. Na deželi se mora doseči pavšalacija, katero pozdravljajo vsi gostilničarji, ki so med davkoplačevalci najtežji, paralelni sporazum z upravno občino. Osnova za letošnje pavšalacijo bo lanskoletna potrošnja. S tem odpadejo obiski finančnih organov, ki so itak preobremenjeni z drugim delom, proračun gostilničarja pa se bo zelo uravnovesil, da bo s pametno kalkulacijo bolje postregel gostom. Radi te odredbe, radi izvedbe katere so se prizadeti gostilničarji oddahnili, se bo poživil promet z vinom, ker bodo točilne in založne kleti popolnoma proste vsake kontrole.

Odgovor opazovalcu. Prejeli smo s prošnjo za objavo: »Večecenjeni gospod urednik! V vašem listu je izšla včeraj notica, ki jo je napisal neki »opazovalec«. Njegovim ugotovitvam glede našega praktičnega slovanstva bi v celoti ne mogel pritrditi. Pesimizem »opazovalcev« ni bil na mestu, ker se zavedni, nacionalni Maribor v polni meri zaveda pomena slovanstvih, zlasti čeških filmov za naš obmejni Maribor, kjer nam ne more biti vseeno, kakšne filme gledamo. To je nac. Maribor tudi sedaj izpričal s krasno udeležbo pri premieri »Ljudi na razpotju«. Kdor je radi neinformiranosti še dvomil glede stopnje in kvalitete češke filmske režije, je ostal tpoť razorožen. Naša inteligenca je dokazala svoj zdrav smisel za lepoto in telmično dovršenost češkega filma. Pa vam moram, gospod urednik, vendarle še nekaj pošepniti na uho in s tem vsaj delno pritrditi »opazovalčevim« ugotovitvam: Precej obrazov sem pogrešal, ki svirajo sicer pri raznih prilikah prvo violino o slovanstvu, ki pa je v njih ob praktičnih preizkusih bore malo slovanstva. Ko bi se motil v tej sodbi, bi bil, velec, g. urednik, iskreno vesel.« Protiopazovalec.

Racija na mlekarice. Davi so organi mestnega tržnega nadzorstva s pomočjo mariborske policije zasedli dohode v mesto in sicer Aleksandrovo cesto in Meljsko cesto. Organi mestnega tržnega nadzorstva so ustavili vsako mlekarico ter prekontrolirali mleko in posodo. Številnim mlekaricam je bilo mleko zaplenjeno, ker se je izkazalo, da je bila mleku prilita voda. Tudi so organi mestnega tržnega nadzorstva zaplenili mleko, ki je bilo nečisto in ki je bilo v umazanih ter razbitih posodah.

Policijska naredba za čas naborov. Na osnovi čl. 66 in 67. zakona o notranji upravi se radi preprečenja pijančevanja in izgrediv po vojaških nabornikih v dne vih 19. do 21. julija 1938 izdaja sledeča naredba: § 1. V času ko trajajo nabori je imetnikom gostilniških in kavarniških obratov prepovedano vsako točenje in prodajanje alkoholnih pijač nabornikom in njihovim spremljevalcem. § 2. Vsakomur je prepovedano v tem času pod kakršnimkoli imenom prodajati nabornikom in njihovim spremljevalcem alkoholne pijače, jih za nje kupovati in nositi. § 3. Nabornikom in spremljevalcem ni dovoljeno nositi s seboj alkoholnih pijač. § 4. Prestopki te naredbe se bodo kaznovali po čl. 69 za kona o notranji upravi z globo 10—500 din oziroma ob neplačilu globe v odrejenem roku z zaporom od 1—10 dni ter odvzemom alkoholnih pijač, ki bi jih nosili s seboj naborniki ali njih spremljevalci. § 5. Naredba stopi v veljavo dne 19. julija 1938 in velja za čas od 19. do 21. julija 1938 incl. — Predstojnik mestne policije Dr. Trstenjak s. r.

Ker je prežgala obed — v smrt. Poročali smo že, da je Drava pri Selnici naplavila žensko truplo, katerega identiteto so sedaj ugotovili. Gre za 46 letno kočarjevo ženo Marijo Kupertijevo iz Radelca pri Remšniku, ki je dne 22. junija odšla od doma, ker jo je njen mož skregal, ker je prežgala obed. Kupertijeva si je to tako vzela k srcu, da se je vrgla v valove Drave, kjer je utonila.

Novice iz Marenberga

Osebnost. Premeščena je iz Marenberga v Križevce pri Ljutomeru po lastni prošnji odlična učiteljica Kolar Gabrijele, ki je nad sedem let službovala v Marenbergu in si pridobila mnogo simpatij. Želimo ji na novem službenem mestu obilo uspehov.

NAŠIM NAROČNIKOM.

Te dni smo razposlali cenjenim naročnikom opomine za dolžno naročnino. — Vljudno prosimo, da nam po priloženih položnicah nakažejo dolgujoče zneske. Onim, ki bi tega ne vpoštevati, sporočamo, da bomo nadaljnjo dostavo lista ukinili.

Uprava »VEČERNIKA«.

Kino

Kino Union. »Ljudje na razpotju«, odlični družabni film v češkem jeziku. Izredno lepa, globoka vsebina. Lida Baarova.

Peekmueske novice

Prva javna kazenska razprava bo 9. t. m. pri novoustanovljenem okrožnem sodišču v Mur. Soboti. Zagovarjati se bo morala Prešern Ivanka, kuharica, doma nekje v Slov. goricah, ki je dobro znana tudi nekaterim mariborskim gospodinjam, zaradi tatvin, izvršenih letos v maju. Sedaj pričakuje v preiskovalnem zaporu razprave senata trojice, ki bo ob 8. uri. Stara dvorana gradu v Murski Soboti bo po dolgem času spet oživila. Od dražbe grajskega pohištva v letu 1935 menda ni bilo v njej toliko občinstva, kakor ga bo sedaj, ko se bo prvič tam delila pravica, a ne po grofovsko, kakor v časih procvita gradov.

Zapiski ob robu

Starejši gospod je poročil ljubko mlado dekle. Kadarkoli sta se pozno zvečer vračala iz družbe, se je vedno jezil nad tem, ker se mlada gospa ni pod vratom trdo zavila v plašč, temveč je hodila razpeta ali pa samo ogrnjena. »Ti se boš na vsak način prehladila,« je brundal, »kdo bo le v tem času občudoval tvojo obleko in dekolte — razen če je to za nočne čuvaje...«

Ko so nekoč navdušeni lipski dijaki neki operni divi izpregli konje in se sami vpregli ter vlekli kočijo, si je neki dijak ranil nogo in je prišel v kliniko Carla Thierscha. Ko je zvedel za vzrok poškodbe, mu je rekel: »Prav za prav bi vas pa morali spraviti k veterinarju.«

O Langenbeckovi presenetljivi hitrosti pri operacijah, pripoveduje Nothnagel: »Nekoč naj bi amputiral na kliniki nogo. Ko je vzel Langenbeck nož, si je moj kratkovidni sosed snel očala in jih očistil, da bi bolje videl; toda, ko jih je zopet nataknil, že ni bilo več noge.«

V času, ko je bilo moderno večkrat pasti v omedlevo, je pridigala stara dama svojim vnukinjam: »Žena mora biti vedno tako popolno oblečena, da lahko vsak čas in na vsakem prostoru omedli.«

Neka mlada Angležinja, ki je pripravljala kosilo, je morala hitro še po malo špinace na trg. Napudrala se je in nardecila po licih in ustnih. »Vse to delaš, samo da kupiš nekaj špinace?« jo je posmehljivo vprašala prijateljica.

»Nikdar ne vemo, kje in kdaj srečamo svojo usodo,« ji odgovori mlada Angležinja.

Pri ciganih je povsem častno in običajno, da mož ženo nabije. Sme ji tudi vzeti vsak groš, da se lahko napije. Toda če ji vzame kako okrasno verižico, prstan ali pisano ruto, ga zaničujejo vsi možje.

Tako visoko cenijo cigani prirojeno pravico žene za lepoto in okras.

Dejstvo je, da vse samomorilke, ki jih proti njih volji rešijo, napravijo isto čim se zavedo: Skušajo si urediti lase.

Možje hočejo vedno vedeti, za koga se žene lepotičijo.

Vsako bi najraje slišal: Samo zanj. To pa je zmota. Največkrat: Tudi zanj...

Poslednje sredstvo.

Sin splošno osovraženega zakupnika davkov je dejal francoskemu generalu Lafayetteu: »Moj oče je tako bolan, da ne more ne stati, ne ležati, ne sedeti.« — Lafayette: »Potem ostane le eno sredstvo: da ga obesimo.«

